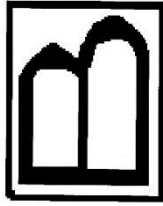

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان اردبیل

دانشکده پردیس

پایان نامه جهت اخذ درجه دکتری رشته پزشکی

عنوان:

کیفیت زندگی بیماران مبتلا به MS استان اردبیل و

عوامل موثر بر آن

استاد راهنما:

دکتر وحید عباسی

دکتر قاسم فتاح زاده

استاد مشاور:

دکتر فیروز امانی

نگارش:

مهدی ورزند

تابستان ۱۳۹۹

شماره پایان نامه: ۰۲۶/پ/پ

تشکر و قدردانی

حمد و سپاس مخصوص خدایی است که جهان را پر از نشانه آفرید برای پی بردن به عظمت خودش و توفیق مطالعه ی پدیده های علمی را با توجه به درک محدود ما بر ما عنایت فرمود. اکنون که باید آغازی بر یک پایان بنگارم بر خود لازم می دانم که از استاد محترم جناب آقای دکتر وحید عباسی و دکتر قاسم فتاح زاده بخاطر راهنمایی های ارزنده شان در راستای انجام این پروژه نهایت تقدیر و تشکر را نمایم. در اینجا لازم می دانم از زحمات استاد گرامی جناب آقای دکتر فیروز امانی بخاطر کمک های ارزشمند قدردانی نمایم.

تقدیم

خدای را بسی سپاس که از روی کرم، پدر و مادری فداکار نصیبم ساخته تا در سایه ی درخت پر بار وجودشان بیاسایم و از ریشه ی آنها شاخ و برگ گیرم و از سایه ی وجودشان در راه کسب دین و دانش بهره گیرم.

والدینی که بودنشان تاج افتخاری است بر سرم و نامشان دلیلی است بر بودنم چرا که این دو موجود مقدس پس از پروردگار، مایه هستی ام بوده اند، دستم را گرفتند و در این وادی پر فراز و نشیب زندگی، چگونه راه رفتن را به من آموختند. آموزگارانی که برایم زندگی و انسان بودن را معنا کردند. حال این برگ سبزی است تحفه ی درویش تقدیم به آستان آنان.....

کیفیت زندگی بیماران مبتلا به MS استان اردبیل و عوامل موثر بر آن

چکیده

سابقه و هدف: بیماری^۱ MS یک بیماری مزمن و پیشرونده سیستم اعصاب مرکزی^۲ می باشد که با التهاب مزمن ، تخریب میلین سلولهای عصبی توسط سیستم ایمنی بدن و تشکیل پلاک هایی در مسیر عصبی مشخص می شود. بیماری معمولاً به اشکال دوره های عود-بهبودی^۳، پیشرونده اولیه، پیشرونده ثانویه و تشدید شونده پیشرونده بروز می کند که شایعترین شکل آن نوع عود-بهبودی می باشد.

در حال حاضر برآوردها از وجود ۷۰۰ نفر بیمار ام. اس ثبت شده در استان اردبیل حکایت دارد. روی کیفیت زندگی بیماران می توان برنامه هایی برای تشخیص افراد در معرض خطر کاهش کیفیت زندگی، تدوین و مداخله های لازم برای افزایش کیفیت زندگی آن ها انجام داد. لذا بر آن شدیم مطالعه ی با عنوان "بررسی کیفیت زندگی بیماران مبتلا به MS و عوامل موثر بر آن" انجام دهیم.

مواد و روش ها: این مطالعه بصورت بررسی مقطعی انجام شد. حداقل نمونه مورد نیاز ۲۰۰ بیمار بود و نمونه گیری از بین بیمارانی که در فاصله زمانی دی ماه تا خرداد ماه سال ۹۸-۱۳۹۷ به کلینیک ام. اس بیمارستان علوی و مطب های خصوصی نورولوژیست های همکار طرح مراجعه می کنند به صورت در دسترس انجام شد.

یافته ها: در این مطالعه ۲۰۰ نفر از بیماران ام اس وارد مطالعه شدند. میانگین سنی کل نمونه ها ۳۷.۱ سال با انحراف معیار ۸.۳ سال بود. کمترین سن ۱۸ و بیشترین سن ۶۲ سال بود. بیمار ۱۲۹ زن (۶۴/۵٪) و ۷۱ بیمار (۳۵/۵٪) مرد بودند. تحلیل های آماری نشان داد عوارض بیماری ام اس و کیفیت زندگی بیماران با جنسیت ارتباط ندارد و کیفیت زندگی هر دو جنس تحت تاثیر قرار می گیرد. میانگین نمره کلی کیفیت زندگی در مطالعه ما از لحاظ سلامت عمومی 55.98 ± 25.99 ، سلامت جسمی 55.77 ± 30.57 ، شادابی 58.78 ± 23.95 و سلامت روحی 63.26 ± 23.45 ، روابط اجتماعی 62.93 ± 30.34 ، محدودیت جسمی 62.32 ± 36.63 ، محدودیت روحی 71.16 ± 37.16 و درد 61.76 ± 26.57 بود.

نتیجه گیری: به جز پارامتر های روابط اجتماعی ، جسمی و روحی در بقیه موارد سن رابطه معکوس معنی داری با حیطه ترکیبی سلامت جسمانی داشته است. در مورد جنسیت و میزان درآمد ماهانه با کیفیت زندگی رابطه معنی داری به دست نیامد.

کلمات کلیدی: ام اس، مالتیپل اسکلروزیس، کیفیت زندگی، اردبیل

¹ Multiple sclerosis

² Central Nerves System (C.N.S)

³ Relapsing Remitting (RR MS)

فهرست مطالب

فصل اول- طرح تحقیق	۱
۱-۱ مقدمه	۲
۱-۲ بیان مساله	۳
۱-۳ تعریف واژه ها	۴
۱-۴ اهداف	۵
1-4-1 هدف کلی مطالعه	۵
1-4-2 اهداف اختصاصی	۵
فصل دوم-پیشینه تحقیق	۶
2-1 مبانی نظری	۷
2-1-1 علائم و نشانه ها	۸
2-1-2 عوامل	۹
2-1-3 گستره شیوع	۹
2-1-4 ژنتیک	۱۰
2-1-5 عوامل عفونت زا	۱۱
۲-۲ بررسی متون	۱۲
فصل سوم-شیوه اجرای تحقیق	۱۵
۳-۱ نوع مطالعه	۱۶
2-3 جامعه مورد مطالعه	۱۶
۳-۳ روش نمونه گیری	۱۶

۳-۴	روش گرد آوری اطلاعات	۱۷
۳-۵	ملاحظات اخلاقی	۱۷
۳-۶	روش تجزیه و تحلیل داده ها	۱۷
	فصل چهارم-نتایج	۱۸
۱-۴	نتایج	۱۹
2-4	توزیع سنی	۲۰
3-4	فراوانی نوع MS	۲۱
4-4	وضعیت تحصیلی بیماران	۲۲
5-4	وضعیت اقتصادی بیماران	۲۳
6-4	پرسشنامه کیفیت زندگی SF36	۲۴
7-4	میانگین نمره کلی کیفیت زندگی بر اساس جنس	۲۵
8-4	میانگین نمره کلی کیفیت زندگی بر اساس شغل	۲۶
9-4	میانگین نمره کلی کیفیت زندگی بر اساس نوع ام اس	۲۹
10-4	میانگین نمره کلی کیفیت زندگی بر اساس تحصیلات	۳۲
11-4	میانگین نمره کلی کیفیت زندگی بر اساس وضعیت اقتصادی	۳۵
12-4	میانگین نمره کلی کیفیت زندگی بر اساس سن	۳۸
	فصل پنجم-بحث و نتیجه گیری	۴۱
5-1	بحث	۴۲
5-2	نتیجه گیری	۴۵
5-3	محدودیت ها	۴۶

۴۷..... 4-5 پیشنهادات

۴۸..... منابع

۵۱..... پیوست ها

۵۲..... پیوست ۱ ، چک لیست مطالعه

MS: multiple sclerosis